

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Ταχ. Δ/ση : Βενιζέλου 64
Τ.Κ. : 546 31, ΘΕΣ/ΝΙΚΗ
Τηλ. : 2310-221726
Φαξ : 2310-265468
Ιστοσελίδα : www.geotee-kma.gr
E-mail : geotekma@otenet.gr

Θεσσαλονίκη: 28-08-2014

Αριθμ. πρωτ: 654

Προς:

1) Τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Γεώργιο Καρασμάνη

2) Τον Αναπληρωτή Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Παρασκευά Κουκουλόπουλο

Κοιν.:

Ως Πίνακας Διανομής

Θέμα: «Η κάμψη των εξαγωγών των αγροτικών προϊόντων κατά το πρώτο εξάμηνο του 2014 και οι πρόσθετες συνέπειες από τον αποκλεισμό τους από τη ρωσική αγορά»

Αξιότιμοι κύριοι Υπουργοί,

Ο πρόσφατος αποκλεισμός των εξαγωγών των αγροτικών προϊόντων μας από την αγορά της Ρωσίας που πλήττει σε μεγάλο βαθμό την αγροτική οικονομία της Κεντρικής Μακεδονίας (ροδάκινα, νεκταρίνια, ακτινίδια, κεράσια, μήλα, σταφύλια κ.ά.), καθώς και η κάμψη που καταγράφηκε γενικότερα στις εξαγωγές των ελληνικών αγροτικών προϊόντων κατά το τελευταίο δωδεκάμηνο (Ιούλιος 2013 – Ιούνιος 2014) μετά την επιτυχημένη διετία 2011-2012, αναδεικνύουν την επιτακτική ανάγκη για τη χάραξη εθνικής και περιφερειακής στρατηγικής τόσο για την αγροτική παραγωγή, όσο και για την εμπορία της. Η επιστημονική κοινότητα των Ελλήνων Γεωτεχνικών έχει καταθέσει σημαντικές αναλυτικές προτάσεις και υπομνήματα κατά την τελευταία τριετία για όλα τα προβλήματα του αγροτικού χώρου. Δυστυχώς μέχρι σήμερα, παρά την επαναλαμβανόμενη σχετική ρητορική, δεν υπήρξε η πολιτική βούληση για την υιοθέτηση σημαντικών και δομικών αλλαγών που θα οδηγήσουν στην ευημερία της ελληνικής υπαίθρου.

Το πρόβλημα που προέκυψε με τις εξαγωγές προς τη Ρωσία υπήρξε ξαφνικό, απρόβλεπτο και χωρίς τη δυνατότητα αποφυγής εκ μέρους των ζημιωθέντων. Συνεπώς, έχει όλα τα νομικά χαρακτηριστικά της «**ανωτέρας βίας**», όλως ιδιαίτερως για τους παραγωγούς ροδάκινων και νεκταρινιών που τους βρήκε στην περίοδο συγκομιδής και εμπορίας ευπαθών προϊόντων με μικρή δυνατότητα συντήρησης λίγων μόλις εβδομάδων σε ψυκτικούς θαλάμους. Η Πολιτεία και η Ευρωπαϊκή Ένωση υποχρεούνται να μεριμνήσουν για την **πλήρη αποζημίωση** των ζημιωθέντων παραγωγών (σε καμία περίπτωση δεν επαρκούν τα προϋπολογισθέντα 30 εκατομμύρια ευρώ για τα ροδάκινα - νεκταρίνια όλης της Ευρώπης, όταν εκτιμάται η ζημιά μόνο στην Ελλάδα στα 40 εκατομμύρια ευρώ), δεδομένου μάλιστα ότι η εν λόγω ανωτέρα βία για τους Έλληνες παραγωγούς προκλήθηκε στα πλαίσια διακρατικών

σχέσεων και άσκησης εξωτερικής πολιτικής από τα κράτη μέλη της Ε.Ε. Ιδιαίτερος, στην περίπτωση της αναμενόμενης μη πλήρους αποζημίωσης, θα πρέπει να εξεταστεί και η εφαρμογή ανακουφιστικών μέτρων στους πληγέντες παραγωγούς για την αποφυγή της οικονομικής τους καταστροφής, όπως η αναστολή πληρωμής δόσεων τραπεζικών δανείων και η ετήσια απαλλαγή πληρωμής του ΕΝΦΙΑ (όπως ήδη αποφασίστηκε για τους σεισμοπαθείς της Κεφαλλονιάς). Παράλληλα, στη σύγχρονη Ελλάδα των πεινασμένων φτωχών συμπολιτών μας, η απόσυρση των ευπαθών αγροτικών προϊόντων (καίτοι αφορά μόνο στο 10% του όγκου παραγωγής) θα πρέπει να συνδυαστεί αποκλειστικά και μόνο με τη δωρεάν διανομή τους στις ευπαθείς ομάδες. Σε αυτό το πλαίσιο θα πρέπει να υποστηριχθεί και να υλοποιηθεί η πρόταση της Κοινοπραξίας Συνεταιρισμών Ομάδων Παραγωγών νομού Ημαθίας για να συμπεριληφθεί και ο χυμός ροδάκινου στη δωρεάν διανομή, ώστε να επεκταθεί ο χρόνος και η ποσότητα διανομής ενός ευπαθούς προϊόντος επ' ωφελεία όλων.

Δυστυχώς, τα κράτη μέλη της Ε.Ε. που δεν παράγουν, αλλά καταναλώνουν αυτά τα αγροτικά προϊόντα έχουν διαφορετικές εμπορικές προδιαγραφές, στις οποίες δεν μπορούν να προσαρμοσθούν άμεσα τα Ελληνικά προϊόντα (π.χ. οι δυτικοευρωπαϊκές αγορές απαιτούν για τα ροδάκινα φορτία μίας μόνο ποικιλίας, συνήθως μικρόκαρπης, κατά προτίμηση χωρίς χνούδι – νεκταρίνι, με την πιστοποίηση στον παραγωγό και όχι στην ομάδα παραγωγών). Επιπλέον, δεν είναι εύκολη και η στροφή στις αγορές άλλων τρίτων χωρών χωρίς τη σχετική τεχνογνωσία και τις κατάλληλες εμπορικές διασυνδέσεις για ένα προϊόν με συγκριτικά υψηλό κόστος παραγωγής (όπως το επιτραπέζιο ροδάκινο). Χωρίς εθνικό και περιφερειακό στρατηγικό σχεδιασμό και συντονισμό, οι Έλληνες αγρότες στρέφονται μαζικά στην παραγωγή των προϊόντων που «πληρώνει» το χονδρεμπόριο και η μονομερής ανάπτυξη (π.χ. μονοκαλλιέργεια ή προϊόντα ενός μόνο προορισμού) είναι το σύνηθες φαινόμενο σε όλη την Ελληνική επικράτεια με όλες τις τραγικές συνέπειες σε έκτακτα αντίξοα γεγονότα. Ακόμα και οι υγιείς και καλά οργανωμένες ομάδες παραγωγών (μόνο στην Ημαθία υπάρχουν 13 ομάδες παραγωγών ροδάκινων με μέσο όρο 800 μέλη ανά ομάδα) δεν προέβλεψαν μία τέτοια αιφνίδια αλλαγή και δεν συμπεριέλαβαν τη σχετική Δράση της Διαχείρισης Κρίσεων στα Επιχειρησιακά τους Προγράμματα, από την οποία θα επωφελούνταν σήμερα σημαντικά.

Ο ρωσικός αποκλεισμός, όμως, δεν είναι το μόνο πρόβλημα των εξαγωγών των Ελληνικών αγροτικών προϊόντων που το πρώτο εξάμηνο (Ιανουάριος – Ιούνιος) του 2014 παρουσίασαν **σημαντική μείωση της τάξης του 13,1%** σε σχέση με το αντίστοιχο χρονικό διάστημα του 2013 (ΕΛ.ΣΤΑΤ.). Η αύξηση των εξαγωγών των Ελληνικών αγροτικών προϊόντων που καταγράφηκε τη διετία 2011-2012 υπήρξε το αποτέλεσμα μιας υγιούς και αναγκαστικής επιχειρηματικής αντίδρασης στην πρωτοφανή κρίση που αντιμετωπίζει η εγχώρια αγορά και όχι η απόρροια μιας οργανωμένης προσπάθειας της Πολιτείας και εν προκειμένω του Υπ.Α.Α.Τ. Το ΓΕΩΤ.Ε.Ε., έγκαιρα, πριν από ένα χρόνο (13-9-2013), προειδοποίησε την πολιτική ηγεσία για την κάμψη του εξαγωγικού δυναμικού στα αγροτικά προϊόντα και για τους κινδύνους που συσσωρεύονται σε προϊόντα με υψηλό εξαγωγικό δυναμικό όπως η φέτα.

Η αποτελεσματική και συστηματική προώθηση των εξαγωγών και η διασφάλιση των πωλήσεων των ελληνικών αγροτικών προϊόντων θα πρέπει να αποτελέσει **πρώτη προτεραιότητα** τόσο σε εθνικό, όσο και σε περιφερειακό επίπεδο. Στο Υπ.Α.Α.Τ. θα πρέπει να δημιουργηθεί μια επαρκώς στελεχωμένη υπηρεσία σε επίπεδο τουλάχιστον Διεύθυνσης στα πρότυπα και των ομόλογων υπουργείων των άλλων κρατών μελών της Ε.Ε. που ως κύριο σκοπό θα έχει:

1. Τη συστηματική και συνεχή διερεύνηση των διεθνών αγορών αγροτικών προϊόντων και την έκδοση ενημερωτικών δελτίων ανά γεωγραφική περιοχή ενδιαφέροντος για τις τιμές πώλησης ανά προϊόν, για το κόστος μεταφοράς και εμπορίας, για τις περιόδους αιχμής της ζήτησης ανά προϊόν και για τις προτιμήσεις των καταναλωτών και εμπόρων σε είδη, ποικιλίες, τύπους και συσκευασίες (προδιαγραφές εμπορίας), ώστε οι παραγωγοί να προσαρμόζουν την παραγωγή τους σε προϊόντα που θα έχουν εξασφαλισμένη την επιτυχή πρόσβαση στις αγορές του εξωτερικού (χρήσιμη θα ήταν η επαναφορά του θεσμού του Γεωτεχνικού – Γεωργικού Ακολούθου στις Πρεσβείες μας),
2. Την οργάνωση και τον έλεγχο των εγχώριων αγροτικών αγορών κάθε μορφής (Λαχαναγορές, Κρεαταγορές, Ιχθυαγορές, Δημοπρατήρια αγροτικών προϊόντων, οργανωμένη απευθείας πώληση αγροτικών προϊόντων, διαδικτυακή αγορά αγροτικών προϊόντων κ.ά.),
3. Την προώθηση της συμμετοχής των ελληνικών προϊόντων σε σημαντικές διεθνείς εκθέσεις αγροτικών προϊόντων και τροφίμων και τη διαφήμισή τους στο εξωτερικό,
4. Την προώθηση ενός αγροδιατροφικού συμφώνου με τις ελληνικές τουριστικές επιχειρήσεις για τη διαφήμιση των ελληνικών αγροτικών προϊόντων και τροφίμων στους τουρίστες μέσω της συμμετοχής των τοπικών προϊόντων στα προσφερόμενα γεύματα (πχ ελληνικό πρωινό) ή εκδηλώσεων γευσιγνωσίας (συνδυασμένων με ιστορικές και πολιτισμικές αναφορές),
5. Την προώθηση της ερευνητικής ανάδειξης των ανώτερων ποιοτικών χαρακτηριστικών των ελληνικών αγροτικών προϊόντων και τροφίμων και τη διάδοση των ερευνητικών δεδομένων στην κοινή γνώμη,
6. Τη συνεργασία με τους Έλληνες «σεφ» για τη συστηματική διεθνή διάδοση των ελληνικών γεύσεων κ.ά.

Η στρατηγική υποστήριξης της εξαγωγικής προσπάθειας θα πρέπει να αναδεικνύει-ενισχύει τα συγκριτικά πλεονεκτήματα των προϊόντων μας (ποιότητα) και να αμβλύνει τα συγκριτικά μειονεκτήματά τους (υψηλό κόστος παραγωγής) για να αυξήσει αποτελεσματικά την ανταγωνιστικότητα των αγροτικών μας προϊόντων στις διεθνείς αγορές. Η πιστοποιημένη ποιότητα και ασφάλεια των προϊόντων της ελληνικής γης διασφαλίζεται με την υποχρεωτική εφαρμογή των γενικών αρχών της ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας και την ηλεκτρονική συνταγογράφηση των γεωργικών φαρμάκων, οι οποίες, όμως, παρότι ανακοινώθηκαν εδώ και 8 μήνες δεν έχουν ακόμη εφαρμοσθεί. Αντιθέτως, είδαμε έκπληκτοι τη νομοθετική προσπάθεια απομάκρυνσης των γεωτεχνικών επιστημόνων από τη διαδικασία παραγωγής και διακίνησης φυτικού πολλαπλασιαστικού υλικού και λιπασμάτων και της αντικατάστασης των εξειδικευμένων επιστημόνων από μη επιστήμονες που «καταρτίστηκαν» για 65 ώρες συνολικά!

Στη χώρα μας που λόγω της γεωμορφολογίας της και του πολυτεμαχισμένου αγροτικού της κλήρου, το κόστος καυσίμων, λιπαντικών και συντήρησης των γεωργικών μηχανημάτων είναι διπλάσιο από το μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επιχειρήθηκε η αντιπαραγωγική αύξηση του φόρου στο αγροτικό πετρέλαιο (με μείωση της επιστροφής του ειδικού φόρου κατανάλωσης) αντί της παροχής αφορολόγητου αγροτικού πετρελαίου για να αμβλυνθεί το ανταγωνιστικό μας μειονέκτημα. Παράλληλα, δεν εφαρμόστηκε μία συγκροτημένη και αποτελεσματική γενικότερη πολιτική για το κόστος ενέργειας στον αγροτικό χώρο (αγροτικό

ρεύμα για γεωτρήσεις, θερμοκήπια, κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, συστηματική αξιοποίηση των ΑΠΕ – γεωθερμία, αιολική και ηλιακή ενέργεια κ.α.), ούτε αξιοποιήθηκαν ή διαδόθηκαν τεχνολογίες και τεχνικές εξοικονόμησης ενέργειας και εισροών που θα μείωναν σημαντικά το κόστος παραγωγής.

Το κάλεσμα που απευθύνθηκε στους νέους ανθρώπους για να ασχοληθούν με τον πρωτογενή τομέα της παραγωγής, ενώ ήταν μία σωστή πολιτική επιλογή στα χρόνια της κρίσης και σε μια χώρα με μεγάλο ποσοστό υπερήλικων αγροτών, δεν συνοδεύτηκε από έργα και δράσεις οργανωμένης υποστήριξής τους. Αντίθετα, οι 87.000 νέοι Έλληνες αγρότες (ηλικίας 18 έως 40 ετών) που αποδέχθηκαν την πρό(σ)κληση αυτή, στερήθηκαν κι αυτά που δικαιούνταν, λαμβάνοντας κατά μέσο όρο ενιαία ενίσχυση ύψους μόλις 9,3 ευρώ ανά στρέμμα (ΟΣΔΕ 2013), όταν ο μέσος Έλληνας αγρότης έλαβε ενιαία ενίσχυση ύψους 38,4 ευρώ ανά στρέμμα και έτσι δημιουργήθηκε ένα τεχνητό έλλειμα ανταγωνιστικότητας στους νέους ανθρώπους στους οποίους έπρεπε να επενδύσουμε για μια σύγχρονη και ανταγωνιστική αγροτική παραγωγή. Και φυσικά η πολυδιαφημισμένη ανάπτυξη των νέων και καινοτόμων καλλιεργειών είναι πρακτικά αδύνατη και καταδικασμένη σε αποτυχία χωρίς την ανασύσταση των γεωργικών εφαρμογών που αφρόνως εγκαταλείψαμε στα χρόνια της ανεμελιάς του αισώπειου τζιτζικα (μία παγκόσμια πρωτοτυπία για αναπτυγμένες και αναπτυσσόμενες χώρες).

Αξιότιμοι κύριοι Υπουργοί,

Η αγροτική ανάπτυξη της Ελλάδας θα πάρει σάρκα και οστά μόνο όταν αφουγκρασθεί επιτέλους η πολιτική ηγεσία αυτού του τόπου τη ραχοκοκαλιά του αγροτικού χώρου, δηλαδή τις εκατοντάδες χιλιάδες αγρότες που είναι οι Έλληνες επιχειρηματίες-φροντιστές της υπαίθρου και τις δεκάδες χιλιάδες Έλληνες γεωτεχνικούς επιστήμονες που επιχειρούν μαζί τους προμηθεύοντάς τους με αγροτικά εφόδια ή γενετικό υλικό, εκπονώντας μελέτες, εκτελώντας τεχνικά έργα, θεραπεύοντας ζώα και φυτά, συμβουλεύοντάς τους, ελέγχοντάς τους, προστατεύοντας το περιβάλλον και τη δημόσια υγεία, σε ένα διαρκές ζύμωμα ανθρώπων, γης και πολιτισμού. Το Παράρτημα Κεντρικής Μακεδονίας του ΓΕΩΤ.Ε.Ε., ο Γεωπονικός Σύλλογος Μακεδονίας-Θράκης και η Πανελλήνια Ένωση Νέων Αγροτών (Π.Ε.Ν.Α.) εκπόνησαν από το 2012 ένα σχέδιο με 16 άξονες δράσης για την παραγωγική ανασυγκρότηση της ελληνικής υπαίθρου με το όνομα-όραμα ΥΠΑΙΘΡΟΣ 2020 και σας καλούμε κατά την επίσκεψή σας στην 79^η Δ.Ε.Θ. να επισκεφτείτε τα Γραφεία του Παραρτήματος Κεντρικής Μακεδονίας του ΓΕΩΤ.Ε.Ε. για να σας παρουσιάσουμε αναλυτικά τις προτάσεις μας, εκπληρώνοντας το θεσμικό μας ρόλο προς όφελος της κοινωνίας.

Για την Διοικούσα Επιτροπή του Παραρτήματος
Κεντρικής Μακεδονίας του ΓΕΩΤ.Ε.Ε.
Ο Πρόεδρος

Δρ. Αθανάσιος Σαρόπουλος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

1. Πολιτικά Κόμματα της Βουλής των Ελλήνων
2. κ.κ. Βουλευτές της Κεντρικής Μακεδονίας
3. κ. Μόσχο Κορασίδη, Γενικό Γραμματέα ΥΠΑΑΤ
4. κ. Δημήτριο Μελά, Γενικό Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής και Διεθνών Σχέσεων ΥΠΑΑΤ
5. κ. Απόστολο Τζιτζικώστα, Περιφερειάρχη Κεντρικής Μακεδονίας
6. Δ.Σ. ΓΕΩΤ.Ε.Ε.
7. Παραρτήματα ΓΕΩΤ.Ε.Ε.
8. ΠΑΣΕΓΕΣ
9. ΠΕΝΑ
10. Γεωτεχνικούς Φορείς
11. ΜΜΕ